По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 20 (10.403) Львів, четвер 29. січня 1925 Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XIILI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 дол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Видає ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО" Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Захитані права демократії.

Одним з найдальше йдучих наслідків останньої війни у царині політики є захитання урядами европейських держав. Міністри, кабінети, а навіть партії при владі зміняються так хутко, що кожний уряд хоче залишити по собі симпатичне враження своєю доброю волею, бажанням погодити найсуперечнійші інтереси, не маючи на оці основного вирішення пекучих проблєм своєї держави. Ще швидше зміняються настрої маси, зденервованої, химерної та невдоволеної слабими здобутками своїх керманичів.

У цього рода стані добачує бувший премієр Великобританії, Льойд Джордж, небезпечну крізу европейської демократії, загроженої у своїм розвитку. Нинішна Німеччина, Італія та Еспанія є трьома ріжними зразками потоптання демократичних принципів правління, за які Европа боролась так довго. Німеччина з могутньої держави, з найкращими перспективами, стала вавилонською вежою партій, які складають на себе взаємно вину за останню війну. Минають місяці, заки вони складуть якийсь уряд, безсилий своєю латанністю та ефемерний задля недостачі впливу та авторитету. Автократія італійського уряду черпає свою силу коштом знектування демократичних ідеалів: свободи слова та суспільних организацій. Не инакше з еспанською диктатурою.

Цей стан загрожує розвиткові державних организмів в Европі, у звязку з незвичайно поширеною потребою громадянських прав, які висловились у законі про рівне та загальне право голосування. Сучасна европейська демократія є дуже молодим суспільним твором, а проте гасла про необхідність якнайтіснійшої участи якнайширших шарів громадянства у вирішуванні форми, правління та долі державного устрою є нині настільки живучі, що всяка влада мусить рахуватись з їх силою. При кінці XVIII. віку йшла боротьба за европейську свободу над берегами Рейну і на низинах Льомбардії. Реакціонери та лібералі всіх народів приглядались з напруженням вислідкові цих змагань, заки весь світ не став їх учасником. Не є виключене, що европейські народи XX. віку повторять цю боротьбу в обороні видертих їм прав, яких здійснення вони сподіялись з тим більшою вірою по останній війні, що мала покласти край насильствам імперіялізму.

Історія розвитку держав не знає таких непохитних законів як наука і не може на підставі минулого досвіду твердити з неохибністю, що перемога демократичних форм правління явиться як необхідний найблизший етап розвитку суспільних ідей в Европі. Можливо, що безпосередна, невпинна участь усієї суспільности у державних справах є щойно ідеалом далекої майбутности. А проте нема сумніву, що розбуджене у всіх европейських народів зацікавлення суспільними та державними справами може довести до конфлікту з кожною владою, яка не хоче рахуватись з домаганнями, потребами, ідеями, а навіть настроями суспільности, якою хоче проводити. Такі виринаючі грізні конфлікти є одною з характеристичних рис нинішної европейської ситуації.

Першим завданням усіх урядів є рахуватись з небезпекою таких конфліктів і найти проти них доцільний середник.

Пепесівська „автономія".

Нешкідливий проект ППС. в справі територіяльної автономії для частини українського населення під Польщею.

(Докінчення.)

Орґанізація автономічної влади. Законодатною автономічною владою в автон. провінції є краєвий сойм; виконавчу владу виконує краєвий міністр, краєвий уряд і підчинені йому урядовці, а судову владу краєві суди з апеляційним судом у Львові на чолі (арт. 15). Виборчу ординацію до кр. сойму ухвалить сойм польської республики при збереженні загального, рівного, тайного, безпосереднього й пропорціонального голосування (арт. 16). Посли кр. сойму користуються особистою незайманістю згідно з постановами окремого закону, ухваленого соймом польської республики, побирають дієти, користають з безплатного переїзду засобами публичної комунікації в области автономічної провінції, а за згідні з правдою (sic!) звіти зі засідань кр. сойму не можуть бути потягані до відповідальности (арт. 17). Кр. сойм вибирає свою президію й устійнює свій внутрішній правильник. Кр. сойм справджує важність незапротестованих виборів; про важність запротестованих виборів рішає апеляційний суд у Варшаві (арт. 18). Право ініціятиви в кр. соймі прислугує кр. міністрові, кр. урядові і його поодиноким членам та соймовим послам згідно з постановами правильника (арт. 19). Посли кр. сойму мають право вносити інтерпеляції і ставити запити кр. міністрові, і кр. урядові і поодиноким членам кр. уряду; кр. міністр, члени уряду і міністри польської республики або делеговані ними урядовці мають право кожної хвилі забирати голос в кр. соймі поза чергою бесідників (арт. 20). Закон ухвалений кр. соймом, набирає правної сили після підписання її президентом польської республики за контрасигнатою премієра польської республики і кр. міністра з хвилею опублікування її в урядовому органі автон. провінції. Президент польської республики у відношенні до ухваленого закону має право „veta", якщо він остає в суперечности з конституцією Річипосполитої, з отсим законом, зі загально-державними законами або загрожує безпеці держави (арт. 21). Президент Річипосполитої скликує, закриває й відкладає сесії кр. сойму декретами за контр-асигнатою кр. міністра. Президент Річипосп. може розвязати сойм перед упливом законодатного речинця на внесення Ради міністрів Річипосп. за контр-асигнатою премієра і кр. міністра, одночасно визначуючи речинець нових виборів до 3. місяців (арт. 22). Колиб кр. сойм відмовився ухвалити буджет або колиб його розвязано перед ухваленням буджету, то тоді декретом президента Річипосп. входить в життя буджет з попереднього року (арт. 23). На чолі автон. провінції стоїть іменований президентом Річипосп. на внесення Ради міністрів Річипосп. кр. міністр. Він входить до Ради міністрів з дорадним голосом тільки в справах автон. провінції. Його бюро находиться у Львові, а один з виділів (секцій) постійно урядує в Президії Ради міністрів Річипосп. (арт. 24). Кр. міністр стоїть на чолі кр. уряду, кермує адміністрацією автон. провінції, а у відношенні до воєводів, старостів і командантів кр. поліції прислугують йому права міністра внутр. справ (арт. 25). Кр. міністр має право припинювати виконання ухвал і постанов кр. уряду в тих самих випадках, в яких президент Річипосп. має право „veta". Колиж кр. уряд уважає таке припинення неслушним, то може відкликатися до Ради міністрів (арт. 26). Кр. уряд складається з 7-ми членів в службовому ступні державних підсекретарів (директорів департаментів), вибраних кр. соймом в пропорціональному голосуванні або зпоміж послів, або зпоміж осіб зпоза сойму. Посол, вибраний членом кр. уряду, не тратить мандату (арт. 27). Кр. закон означить поділ функцій між членів кр. уряду і підчинені їм департаменти на основі справ, що входять в обсяг автон. законодавства, одначе зі збереженням приписів арт. 26 (арт. 28). Будуть створені два департаменти освіти й культури: український і польський. Український департамент буде підчинений українській Шкільній Раді, зложеній з представників українського громадянства, а польський департамент такій же Раді, зложеній з представників польської суспільности (арт. 29). Членам кр. уряду у відношенні до підчинених їм департаментів і полагоджування ними справ прислугують права міністрів, одначе зі застереженнями отсього закону (арт. 30). Директор польського департаменту освіти й культури мусить бути Поляком (арт. 31). Кр. уряд і кожний його член є відповідальний перед кр. урядом і мусить уступити на його домагання (арт. 32). Кр. суди видають присуди в імени польської республики. Всі суди на території автон. провінції входять в склад апеляційного суду у Львові. Присуди й инші полагоди найвищого суду, якщо той суд є інстанцією від присудів судів на території автон. провінції, будуть зладжені в польській і українській мові (арт. 39).

Орґанізація самоврядування. Органи самоврядування на території автон. провінції (соймики воєвідські, повітові і гром. ради) будуть створені на основі загального, рівного, тайного, безпосереднього і пропорціонального голосування (арт. 34). Обсяг компетенції самоврядних властей на території автон. провінції устійнить загально-державний закон зі збереженням приписів цього розділу (арт. 35). Приписи арт. 4 і 5. цього закону (про внутрішню і зовнішню мову урядування) торкаються також самоврядних установ всяких ступнів (арт. 35).

Переходні постанови. Отсей закон входить в життя по трьох місяцях від оголошення його в Деннику Зак. Річипосп. Пол. З тією хвилею тратять обовязуючу силу всі закони й урядові розпорядження, суперечні з отсим законом (арт. 37). Перший кр. уряд до хвилі зібрання кр. сойму іменує президент польської республики на внесення Ради міністрів (арт. 38). Виконання цього закону доручується Раді міністрів (арт. 39).

Наведений нами пепесівський *проєкт*, розтрублений лідерами ППС, для „експортових" цілей, виказує весь гермафродитизм тієї партії в складному національному питанню. За місць широкого приноровлення права самовизначення народів — вузенька латанина для підтримки польської експанзії на схід. Вже в мотивах, йдучи по лінії чорносотенних „ідеольоґів", пепесівці всю „вину" страшних відносин на „кресах" приписують — очевидно — українському й білоруському націоналізмові. Ніщо инше тільки „національна боротьба, ведена українським і білоруським народом проти польського режіму, веде до ненависти, здичіння і загину всякої культури громадянського життя". Дальше, як уже зазначено, поза границями проектованої пепесівцями автон. провінції лишається кілька східно-галицьких повітів; Лемківщина, Холмщина і Підляша, не тільки лишається величезна те

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 46|25 W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 16 (10.399) z dnia 24. I. 1925 r. 1) Tytuł drugiego artykułu na stronie 1, w tymże artykule od początku art. do słów Odyn z szowinistycznych, w tymże artykule ustęp między słowami: pornograficznych paradoks... a Szczoź postanowiaje, w tymże artykule ustęp między słowami: z okrema... a: szczo desiatky, w tymże artykule ustęp między słowami: 14 tysiacz i t. d... a: Uprawnenyj, w tymże artykule ustęp między słowami: ciono prawo... a: Oczywydno cej. 2) „Nowynky" notatka „swiato 22. stycznia" ustęp po słowach: ceukownych nobosłużeń do końca notatki zawiera znamiona ad 1) występku z § 300 uk. ad 2) zbrodni z § 65 a) u. k., uznał dokonaną w dniu 23. stycznia 1924 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 r. i. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 24. stycznia 1925 r.

(Підпис нечиткий)

Російська еміграція.*)

III. На що надіються монархісти? — Демократія.

Російські монархісти обох відтінків мало надіються на свої сили. Бо й на когож їм спертися? Невже на ті решітки армії Врангля чи Денікіна, що опинилися на Балканах в Югославії, Болгарії та на галіполійському півострові? На них вони надіятися не можуть, бо там лишились вірними монархізмові виключно тільки старі царські офіцири. Все т. зв. мужва втратила всяке довіря до своїх монархістичних офіцирів. Вона в страшних злиднях заробляє на злиденний прожиток найважшою а при тім і найдешевшою працею. Багато тої мужви вже вернулось на батьківщину.

Чи монархісти надіються на чужодержавну інтервенцію — сказати важко; у всякому разі така їхня надія не виключена. Чи при нинішніх важких економічних і політичних ускладненнях яканебудь з европейських держав зважиться на інтервенцію та ще й до того в користь монархістів, що спричинили російську революцію—це питання. Та й чи взагалі тепер ослаблені та вичерпані европейські держави були би в силі перейти від політики визнань і навязувань дипльоматичних і економічних звязків зі СРСР до політики інтервенцій — це річ щонайменше сумнівна. Що монархісти тішаться моральною і матеріяльною підмогою европейських реакційних кол, тих кол, що попри їхню реакційність розпоряджають ще й великим майном—це річ безсумнівна. Та піддержка монархістів реакційними колами зовсім не ідентична з піддержкою европейських держав. Такої монархісти не мають.

На що вони справді надіються, це найкраще визнають вони самі. Відомий російський письменник Купрін, загорілий монархіст, Галіполієць і приклонник диктатури Миколи Миколаєвича висказує ось як свої залушевні мрії: „Все залежить від червоної армії!“ Чи повстане червона армія і чи перебє своїх комісарів і спеців? Чи зверне вона свій хоча би випадковий гнів на „війська особливого призначення?“ (Купрін має на увазі війська Д. П. У. бувшої чека.) Ось на що йде головна ставка монархістів?—на бунт червоної армії. У своїй політичній короткозорости і наївности вони вірять у ту байку, що червона армія і народ піддержить монархістичну диктатуру і „свобідно“ вибере царя.

Всякі поголоски про те, що нібито Кирило покликав до життя якусь правничо-кодифікаційну комісію для вироблення будучого федерально-монархічного устрою Росії, навіть якби відповідала правді — то не слід ставитись до них поважно. Це монархічний „блеф“. Ми мали нагоду бачити всі експерименти Денікіна і споріднених з ним генералів що оголошували маніфести до „малоросійського племени“, в яких „жаловали“ йому право зізнавати по „малорусски“ в судах і користуватися „малоросійським язиком“ при зносинах з адміністрацією. Російські монархісти за весь час московського великодержавія та імперіялізму завсіди були запаморочені та пяні до тої міри, що не бачили навіть революції.

Вони не бачать її ще й нині та не призадумуються зовсім над її причинами, що коріняться саме в них самих, тоб-то в московському чорносотенному монархізмі. Очевидячки, що Українці, суто демократичний народ, ніколи не може мати ніяких симпатій до московського монархізму, а навпаки може чути до нього тільки стихійну ненависть. Московський монархізм—це негація української нації. Українському народові осоружний всякий монархізм уже хоч би з огляду на його соціяльне незріжничкування.

А все таки не зважаючи на все це є в нас одиниці, правда здебільша на еміграції, з орієнтацією саме на ту третю Росію, яку нібито відбудує нинішня російська монархічна еміграція. Явище це безперечно сумне, та все таки воно заіснувало. Вся історія російського монархічного гнету нічого не навчила тих наших „руссофілів“. Не навчила їх нічого українська та російська революція, Не навчили їх нічого і сумної памяти денікінські експерименти з галицькою армією в 1919 р. Та цю справу залишимо покищо на боці.

Російська демократія заступлена на еміграції дуже всесторонно. Вона здебільша засуджена на еміґрантську нужду, на важку боротьбу за шматок хліба. Ідейно вона перейнята вирішуванням великих проблем політики. Всі її органи преси переважені довжезними статтями на зовсім абстрактні та неактуальні теми. Очевидячки, що найбільше фільософують найсильніші групи тої демократичної еміграції. Переважно йде дискусія між есерами та Мілюковцями, републиканцями-демократами. І так рік тому йшла затяжна дискусія на тему здобутків російської революції. Виплівом тої довжезної і надмірно нудної дискусії був перехід Савінкова до большевиків. Далі пішла дискусія на тему, хто завинив, що в Росії дійшло до большевицького перевороту; по ній це инша: на тему, чи „керенщина“ покривається з Керенським, чи може Керенський не вичерпує всього того, що криється в понятті політичного терміну „керенщина“. Останніми часами затягнулася дискусія про межі демократизму чи краще про межі демократичної толеранції. Справу конкретно поставлено так: чи на випадок відновлення демократичної т. зв. третьої Росії большевикам належиться свобода слова і організації, чи ні? Мілюковці кажуть, що ні, а есери з під прапору Керенського та Чернова запевняють, що так. Большевики теж запевняють що так. Вони кажуть: ми є за диктатурою, а з нею звязані всякі обмеження слова і вчинку. Йнша річ демократія. З поняттям демократії нероздільно звязана свобода і рівність в житті та державі. І тому ви, демократи, мусите дати свободу слова та діла і нам большевикам. Есери погоджуються саме з таким становищем большевиків. Чи не результатом тої останньої дискусії стала нинішня сенсація тої еміграції: намірений перехід Керенського до большевиків? Рівнобіжно з тими темами йде теж затяжна дискусія на тему визнання большевиків европейськими державами. За визнанням заявилися тільки есери.

Ось і весь ідейний зміст тої демократичної російської еміграції. В ніяку інтервенцію вона не вірить. Не вірить теж у спроможність еміграції повалити большевизм. Вона надіється на російський народ, а в першій мірі на селянство, що остаточно струсе зі себе як не нині, то завтра большевицьку диктатуру.

В. М.

*) В попередній статті попалися деякі не милі друкарські похибки: замість „шантаж матеріялістів“ має бути „шантаж монархістів“; замісць „з Корнятовим на чолі“ має бути „з Карташовим на чолі“. Обі похибки при кінці статті.

риторія з около 1 міл. українського населення, але навіть не згадується про примітивні національно-культурні й громадянські права для того „висортованого“ до Польщі населення. Пепесівський проект ставить собі головним завданням створити стан спеціяльного уповністнення для польського елементу на території автон. провінції, а жидівське населення зробити безпосередньо залежним від центр. влади, щоби розбивати консолідацію віднозин у краю. Пепесівська „автономія“ є така вузька, так обложена зі всіх боків струпами й чираками найріжнороднійших застережень, що колиб вона навіть була здійснена, то створилаб вічне процесування між кр. урядом і центральним, отже de facto була би паперовою. Думаємо, що пепесівці могли дозволити собі на ширший жест, тим більше, що їх проєкти постійно лишаються тільки проєктами.

Н. Ч.

По широкому світі.

Ерріо відбув довгу конференцію з англійським амбасадором у Парижі лордом Кру, б. міністром Люшером і з першим секретарем італійської амбасади в Парижі. Політичні кола прикладають велику вагу до тої конференції. На ній мали обговорюватися справи звязані з радянськими переговорами.

Красін, радянський посол у Парижі виїхав до Москви за інструкціями. Поїздка ця стоїть у тісному звязку зі справою відшкодовань для французьких капіталістів і зі справою довгів у Франції.

Карахан, большевицький дипльомат з Пекіну заявив, що японсько-радянський договір закріплює позицію большевиків на Тихому Океані та бє в першій мірі в інтереси Злучених Держав. Цей договір є пересторогою для Америки, яка не бажаючи війти в зносини зі СРСР, тільки погіршує через те своє становище.

Рада амбасадорів рішила вислати трьох делегатів до місця осідку експісаревої Зити з метою докладного прослідження, наскільки вона бере активну участь у реставраційних підготуваннях австрійських і мадярських монархістів.

Папа заявився проти участи духовенства в політичному житті. Він сказав: „Католицький священник не може робити ніякої ріжниці між вірними і грішить проти поваги свого стану, коли бере участь у боротьбі сторонництв. Зокрема церква не хоче підтримувати гасел, спрямованих проти ідеї державности“.

Чесько-польські торговельні переговори добігають кінця. Відбуваються вони у Варшаві. В половині лютого договір буде вже підписаний.

Справа Гданська і польських почтових скриньок у ньому по відомостям чеської преси буде розглядатися Лігою Націй щойно в березні.

М. ВОЗНЯК.

Початки нового українського письменства.

Накладом київського видавництва „Слово“, що заслужилося виданням низки гарних книг, вийшов також у 1924 р. перший випуск історичного нарису Миколи Зерова „Нове українське письменство“. Ця півдевятиаркушева книга написана так гарно й цікаво, що читається одним духом від початку до кінця. А цікава ця книга тим, що написана з нового погляду, на що у нас сливе не звертали досі уваги, а саме з погляду на зміну літературних напрямків, отже з погляду на зміну стилю й літературних ідеологій.

У своїм нарисі нового українського письменства автор задумав охопити найголовніші історично-літературні факти всього XIX й перших двох десятиліть XX століття. Перший випуск, що приносить по вступних увагах огляд доби псевдоклясицизму й сентименталізму (Котляревський — Квітка), це перша частина задуманої цілости, друга частина котрої, згідно з авторовим розподілом матеріялу, міститиме романтичну добу й початки реалізму, а третя поглиблення реалізму й модерні течії.

В основу свого поділу на доби Зеров поклав зміну літературних поглядів і уподобань. „Періодизацію соціологичного типу — пише він у передмові — я вважав неможливою з ріжних причин, — між иншим і тому, що поки-що вона не має стійкої опори в спеціяльних дослідах та статтях. Що до другої і головної, по моєму, вимоги соціологичного методу — розглядання літературних явищ в їх історично-соціяльній обстанові — то весь час я мав її на увазі. Ні на хвилину я не спускав з ока клясового, групового обличчя українського письменника і українського читача. Мені цікаво і важно було стежити за змінами в цьому обличчі і в наслідок цього за змінами в тих літературних „замовленнях“, які ставали перед українськими авторами“.

Як Енеїда Котляревського відбиває в собі стару Гетьманщину з її старосвітським життям і нову Україну з губерніськими установами й поширенням жалованої грамоти дворянству на українську шляхту, так і автор Котляревський, маючи живі симпатії для рідного минулого, прислухувався до літературних і культурних смаків, що йшли з російських центрів і був представником російської літературної провінції. Котляревський не належав до письменників із покликання, як Шевченко, Федько або Леся Українка, але писав свої твори з зовнішнього підгону так, що вони зявилися простими відгуками на відповідні російські твори.

Свій найбільший твір Енеїду розпочав Котляревський десь коло 1794—95 р. після того, як вийшли перші частини російської „Енеиды, вывороченной на изнанку“ Осипова й Котельницького. Від Осипова запозичив Котляревський і замисл і композицію і навіть мистецькі засоби. Вже поверховне порівнання вказує на велику залежність української Енеїди від російської. Котляревський переказує всі головні епізоди Верґілієвої поеми за перерібкою Осипова: нема ніодної Верґілієвої риси, яку б Котляревський вніс у своє оповідання незалежно від російської Енеїди. В Осипова запозичив Котляревський не тільки оповідання, але також його гумористичне освітлення, гумористичні коментарі з приводу поодиноких епізодів, характеристики, що більше, окремі вислови, порівняння, афоризми, спостереження й макаронічні промови, — словом багато з того, що звичайно ставиться в заслугу стилістичного хисту Котляревського, показується звичайним собі перекладом із Осипова.

Одначе переповідаючи й перекладаючи Осипова, Котляревський не був у рабській залежности від свого літературного зразка, але поводився з ним, як рівний з рівним, скорочував його в однім, поширював в другім місці, а в третім ішов за власною могутньою уявою й складав тоді найяскравіші й найталановитіші сторінки свого твору, як описи пекельних мук у третій частині або почасти воєнні збори в Латинській землі. Більший літературний хист Котляревського ніж Осипова зазначився яскравішим викладом у Котляревського ніж у Осипова. Як слабо випала в Осипова мука невдатних піїтів у підземнім царстві:

Писатели стихов негодных
Которы в свете живучи,
Всех слушателей благородных
Как ночью мерзкие сычи,
Всегда стихами заглушали
И до отрезу досаждали
Читателям Парнасских дел, —
От всех здесь во презреньи были
И никого не находили,
Кто бы послушать их хотел.

Як же оживив Котляревський цей образок:

Гай, гай!... та нігде правди діти,
Бо сим-же наробить лиха більш.
Сиділи там скочні піїти,
Писарчуки поганих вірш.
Вели і терпіли муки:
Їм звязані були і руки, —
Мов у Татар терпіли плін.
Отгак і брат наш поплатеться,
Що пише... Не остережеться —
Який же втерпить його зрів?...

(Продовження буде.)

Два свята.

(Від власного кореспондента.)

Варшава 23. січня 1925.

У Варшаві перебуває досить численна українська кольонія — переважно емігрантів з Великої України. Їх обєднує кілька організацій, як Український Центральний Комітет, Правниче Товариство, Студентська Громада, Т-во допомоги втікачам з України, але кожна з них організацій має своє особливе завдання, і до минулого року не було у Варшаві такого місця, де можна булоб відпочити душею в рідному осередку: почути рідну пісню, прочитати українську книжку чи газету, обмінятися думками з иншими громадянами.

У минулому році заснувався врешті український громадський клюб, але він довгий час істнував напівприватним шляхом і тільки в кінці літа був легалізований владою, а в осени остаточно зорганізувався і розпочав більш-менш регулярну діяльність. До цеї пори в склад дійсних членів клюбу входить поверх 50 громадян та стількиж приблизно нараховується „сталих гостей“. Часто серед гостей клюбу можна бачити і представників инших еміграційних кольоній: грузинської, російської, польської з Великої України тощо.

За останній час найбільш видатними моментами в житті варшавського українського клюбу було два національні свята, улаштовані в його стінах: 8-го січня 200-літні роковини смерти гетьмана Павла Полуботка, що загинув у російській вязниці, і 22-го січня 7-ма річниця проголошення незалежности Української Народньої Республики.

Перше свято пройшло скромнійше і в тіснійшому національному гурті. Невеличка саля клюбу була прибрана в українському національному стилі, на передній стіні пишався гарний, по мистецьки виконаний нашими молодими артистами-малярами портрет гетьмана. Свято відкрив коротеньким словом О. Саліковський, вказавши на велике значіння історичної традиції і культу ідейних предків у боротьбі за нашу національну державність, а потім професор В. Заікин виступив з ширшою доповідю про епоху гетьмана Полуботка, про його заслуги для України, трагічну смерть у Петербурзі і відгуки, які ця гибіль гетьмана викликала на Україні. Після доповіди п. Заікина хор виконав кілька патріотичних українських пісень.

Безумовно такі вечері освіжують атмосферу нашого щоденного життя, і це особливо відчулося на святі нашої державности 22. січня. Одними настроями і почуттями, одними думками зєднало це свято всіх Українців. Великий шовковий національний прапор зі золотою горочкою, портрети Грушевського, Винниченка і Петлюри, що дивились на нас зі стін, бравурні згуки українського гимну все це переносило думку в Київ і відновляло в памяти незабутні моменти проголошення державної незалежности України.

На свято прибули українські сенатори й посли, представники грузинської кольонії, що теж щорічно святкують також своє свято, представник Союзу Народів п. Шарпанте і навіть представник зирянського народа, що випадково був у той час у Варшаві. Він привітав українське громадянство в імени того народу, що також мріє про незалежність. В імени трудящих мас польського народу виступив з привітанням сенатор Седлецкі, а від Грузинів — князь Туманов.

Головну частину вечора складала академія, на якій виступили з промовами ген. В. Сальський і О. Саліковський. Після академії відбувся концерт та товариський обмін думками й спогадами за спільною вечерою, а молодь танцювала під орхестру українських мандолінистів емігрантів, що перед тим виступали на концерті з великим успіхом. С. Н.

Причинок до „кресових“ законів.

(На увагу греко-католицької консисторії.)

Свого часу львівська шкільна кураторія видала розпорядження, щоби греко-катол. катехити (по селах здебільша є ними місцеві парохи) не сміли до кваліфікаційних катальоґів вписувати нот по українськи, ні теж по українськи підписуватись; коли-ж хтось із них зробив би такий промах, то управа школи має негайно витерти (вишкробати!) з катальогу ненависні українські літери. Таким робом дозволено „вишкробувати“, коли треба урядові акти...

Потім вийшла друга заборона українським катехитам: вписувати ноти й підписуватись по українськи в лекційних денниках. Та згодом вийшло розпорядження про заведення цілком окремих лекційних денників спеціяльно для вчителів науки религії. Катихит мав обовязок вписувати туди: дату й зміст уділеної науки, кількість присутніх дітей і власний підпис, — а все це кождий раз має мати потвердження з боку „kierownika“ школи. Та на лихо авторів цього розпорядження — вони просто забули додати, в якій мові має вестись отой окремий денник науки религії. Та, мабуть по наказу кураторії, повітові шкільні кацики поспішились направити помилку. Так ось отримуємо з Жидачівщини, як зразок, такий клясичний документ часу:

L. 5212|24.

Żydaczów 16|XII. 1924.

„...W dzienniku lekcyjnym, jakoteż w wykazie nadesłanych Rad. szkol. pow. należy uwidocznić ilość dzieci obecnych na nauce, nadto poleca się aby treść przedmiotu udzielonego przez księdza jakoteż cały dziennik był prowadzony wyłącznie w języku polskim jako państwowym: gdyby który z księży wzbraniał się prowadzić go po polsku należy tu donieść wraz z wykazem udzielonych godzin nauki przez dołyczącego księdza Radzie Szkolnei pow., która też z tego powodu odmówi asygnowaniu remuneracji“...

Ми вже писали про загальну редукцію шкільних годин науки греко-катол. религії, про те, як зганяють дітей із ріжних кляс на спільну науку религії, про хосен із такої науки,

ОСТАННІ ВІСТИ.

Рад. кіннота на „кресах“.

На польсько-радянській границі запримітили значний рух кінних диверсійних відділів. 26. січня на граничнім відтинку Куковиці (новгородське воєв.) більший відділ кінноти виконав диверс. напад. Граничний польський відділ відпер напад. Сконстатували, що колиб цей напад удався, плянували багато нападів у глибину граничних воєвідств.

Конференція амбасадорів перестерігає Німеччину.

„Н. Фр. Пр.“ з Парижа звідомляє: Конференція амбасадорів вислала до нім. уряду перестоpoгу з загрозою дисц. заряджень, колиб фірма Круппа не відкликала своєї оферти арґентинському урядові для достави парових кітлів до нових торпедових човнів. Оферта нарушує постанови версайського договору, згідно з якими фабрикація военного матеріялу в Німеччині заборонена, за виімкою випадків, коли є на це виразний дозвіл союзників. Є чутки, що арґентинський уряд прийняв оферту фірми Круппа.

Анґлія про евакуацію Кольонії.

Райтер заперечує чутки нім. часописів, начеб Англія думала евакуувати кольонську смугу. То міжсоюзна справа. Англ. військо є частю окуп. армії. Нота, доручена Німеччині, говорить ясно, що Англія не зробить нічого в справі евакуації. Евакуація послідує автоматично після виконання услівій договору.

Французько-німецько англійський ґарант. договір.

Париський кореcп. „Ц. Тел.“ звідомляє, що в Парижі в найближшому часі ждуть пропозицій у справі французько-німецько-англійського гарантійного договору. Франція зверне увагу на утворення над Реном здемілітаризованої полоси. В Парижі вважають таку полосу неменше певнійшою, як які небудь нові зобовязання Німеччини. Сподіються теж що Німеччина при цій нагоді виявить мирові змагання в справі границь усіх своїх сусідів. Цю останню справу розглядав недавно німецький уряд.

Арештування П. Красного.

Політ. поліція в Варшаві арештувала Пінхоса Красного під закидом шпіонажі в користь СРСР.

Радянське летництво.

В Ленінґраді віддали упр. воздушної фльоти ленінградської военної округи 18 стежних літаків, побудованих заходами всесоюзн. організації. Літаки творитимуть ескадру ім. Леніна.

Протибольшевицька пропаґанда.

„Юнайтед Прес“ звідомляє, що до Нюйорку прибула жінка ген. Врангля для протибольшевицької пропаганди. Каже, що її чоловік має 30.000 вояків. В Нюйорку думають, що рос. монархісти хочуть здобути амер. фінансістів для своїх плянів.

Нові бої під Шанґаєм.

З Льондону звідомляють: Після тижневого перемиря почались на ново під Шангаєм бої. Лу-Юнг-Сіянг заатакував повстанців на цілій лінії й відпер їх на 20 кільом. на захід.

У. С. Р. Р.

Голодові заворушення на Україні.

З Гельсінґфорсу доносять, що з Москви наспівають тривожні вісти з України про голодові заворушення. В Олександрівському повіті Катеринославської губернії в заворушеннях взяли участь і частина червоноармійців. Червоноармійці приєднались до ґорожанських повстанських селянських загонів, що почали оперувати по Катеринославщині. В районі Синельникова дійшло до поважного бою між «чекістами» ДПУ і повстанськими відділами. Повстанців розбиті. В Нижньо-Дніпровському районі в бою беруть участь навіть панцирні потяги та автомобілі. В Донецькій губернії бешкетують залізнодорожних шляхів змобілізовані комсомольці. В Мелітопільському повіті селянські випадки від голодового виснаження прийняли масовий характер. Від станції Лозова до Симферополя всі залізнодорожні станції переповнені голодуючими селянами, що просять хліба в пасажирів. В Одеській губернії селянство протестує проти вивозу хліба з одеської пристані.

НОВИНКИ.

— **Афера Зіновєва.** З Ленінграду доходять — як завжди у таких випадках дуже туманні — вісти про ґрандіозний скандал із Гришою Зіновєвим (Апфельбаумом), одним із найбільших потентатів СРСР., офіціяльним головою III. Інтернаціоналу й справжнім губернатором Ленінграду. З відновленням дипльоматичних зносин між Францією і Союзом Р. С. Р. виявилося, що з будинку кол. французької амбасади в Росії згинула сила дорогоцінних меблів, малюнків, дзеркал, срібла то-що. Радянський уряд не міг виправдатися звичайним грабунком невідомих справців підчас революційного замішання, бо ціле місто знає, що французьку амбасаду „очистив“ Зіновєв, та, що всі ті речі помандрували до його численних „приятельок“. Тепер ідуть ревізії по помешканнях всіх тих дам, які належали чи належать до близьких серцю большевицького можновладця, а тимчасовий вислід ревізій, здається, вказує на правильність неприємного підозріння.

— **Радянський уряд і тайна сповіди.** Московська „Правда“ повідомляє про процес, з якого виявляється відношення радянського уряду до тайни сповіди. Предметом процесу було вбивство, якого допустилася якась молода жінка, що безпосередньо по злочині признялася до нього в сповіди. Суд рішив, що сповідник, який не використав признання сповідниці і не доніс про те поліції, повинен відповідати як співобвинувачений“.

— **Крадіж доларів з американських листів.** Сара Мор, Сала Адлер і Марія Шубантович зголосились на поліції з донесенням, що хтось виняв з адресованих до них американських листів 5 і 10-долярові банкноти. Повідомлений про це почтовий уряд заявив, що за зміст листів не відповідає. Рівночасно перед львівським судом ведеться розправа проти почтового возного Білого, обвинуваченого за виймання з американських листів долярових банкнотів.

— **Ще одна редукція.** В звязку з викритими у віденській поліції скандалами, польський уряд має забратися до енерґічного „чищення“ провінціональних урядів, які не мають відповідних кваліфікацій.

— **Улекшення в залізничих оплатах.** З днем 1. лютого ц. р. входить в життя додаток до особової й товарової тарифи, в силу якого м. ін. подорожний без білету оплатитиме подвійну ціну білету, а подорожний, який зголосить брак білету з поданням причини, платитиме звичайну ціну білету з доданням 1 золотого за виставлення посвідки. Оплата за самовільне припинення поїзду виноситиме 100 золотих. В тарифі товаровій заведено ряд знижок і улекшень.

— **Новий польський посол.** На місце померлого посла Сейди входить до польського сойму з рамени З. Л. Н. Станіслав Ясінковскі.

— **Апешти у Варшаві.** Варшавська поліція перевела ревізію в льокалі союзу робітників шкіряного промислу, при чому арештовано кілька осіб, запідозрених в комунізмі.

— **Атентат на Тіхона.** З Петрограду повідомляють, що перед кількома днями в Москві невідомий чоловік кинувся на патріярха Тіхона в моменті, коли цей правив богослуження. Напасника здержав митрополит Петро. Тіхон розхорувався з переляку.

— **Землетрус в Чехії.** Дня 20. ц. м. відчуто в місцевости Кунов землетрус, який від того часу повторюється періодично що дня. З цього приводу запанувала серед населення паніка.

— **Габсбурґ перед судом.** Перед віденським судом ставав на днях Леопольд Габсбург, 28-літній син б. архикнязя Леопольда Сальватора, обвинувачений в необережній їзді мотоциклем. Леопольда Габсбурга, який заявив, що не має ніякого майна і мусить заробляти на жінку й дітей, засуджено на 24 годині арешту з заміною на 100,000 корон грlivні.

— **Дефравдація в польськім консуляті в Ню-Йорку.** „Ехо Варшавске“ доносить, що касієр нюйоркського польського консуляту Мареш грав урядовими

„СТАРА УКРАЇНА“

часопис історії і культури під ред. **Івана Кревецького**, виходить раз у місяць (12 зшитків в рік). Річна передплата на 1925 р. 10 зол. В Америці 2 дол., в инших краях 11 зол. Ціна одного числа 1 зол.
Видає: Наукове Тов-о ім. Шевченка (Бібліотека й Музей.)
1276 Адреса редакції і адміністрації: **ЛЬВІВ, вул. Чарнецького ч. 24.** 1—1

грішми на біржі і втратив тисячі долярів а відтак щез. Кажуть, що спроневірена сума виносить 70,000 долярів, але точно все розслідить що йно інспектор польських консулятів. По всій імовірности польська влада буде старатися затушувати той невбинний скандал і ми ледве довідаємося, скільки народнього добра помандрувало в кишеню польського достойника та нюйорських спекулянтів.

— **Конґрес в затроєному повітрю.** Підчас отвореного на днях комуністичного конгресу в Льондоні, на якім зійшлося понад 600 делегатів, відчуто цілковито затроєне повітря, серед якого конґрес не міг продовжати нарад. Виявилося, що перед відкриттям конгресу найшлося на салі кількох фашистів, які розкинули хемічні бомби, якими затроєно повітря.

— **Бомби в Лісбоні.** Перед ратушею в Лісбоні кинув хтось бомбу, яка поранила дві особи, що їхали трамваєм. При тому помітно ушкоджено ратушевий будинок. Загально думають, що атентату доконали робітники, яким не виплачено заробітків.

— **Смерть острова.** Еспанські часописи повідомляють, що островна місцевість Порт Александер затонула в морю. Разом з островом найшло смерть у морських филях кількасот Португальців, що замешкували остров.

— **Зазив до б. учеників-(иць) і курсистів (ток) Торговельної Школи „Тов. „Просвіта“ у Львові.** Проситься подати Школі місце осідку і заняття, евент. доходів, бо ві дані потрібні для заложення книги абсольвентів (ток) Школи. Цікаві були би теж замітки як ім наука в школі придалася, та бажання що до її орґанізації. Усі часописи, особливо закордонні просимо цей зазив передрукувати. — *Управа Школи.* 1280 1—1

„Союз Українських Купців“

у Львові, вул. Галицька 12. III.

пригадує своїм членам, що залеглі членські вкладки належить відослати на руки скарбника дир. М. Лазорка, Львів, Ринок „Народна Торговля“. Всім товаришам, котрі не вступили ще в члени, подається до відома, що член. вкл. виносить місячно 2 зол. і 3 зол. вписового, а для купецької молоді 50 сот. місячної вкладки і 2 зол. вписового. — *Е. Мартинець*, голова, *Д. Конюх*, секретар.
1278 1—3

До заснування УСП.

В звязку з поданими нами інформаціями про осування УСП. п. Парфанович і п. Добрянський простують, що вони непричасні до цеї акції. Головно п. Парфанович пише нам: „Громадянине Редакторе! На сторінках „Діла“ з 25. ц. м. помістили Ви інформацію про мниме заснування нової української соц. партії (УСП.) замісць закритої властями УСДП., наводячи при тім й мене як основателя цеї нової партії, яка перед властями зобовязалася приступити до II. Інтернаціоналу. Супроти цього заявляю, що я особисто не мав і не маю нічого спільного з подібною акцією, а про неї дізнався щойно зі згаданої статті „Діла“. По моїм інформаціям акції такої взагалі не було і всі вісти про нову соціялістичну **партію** (підкреслення п. Парф.) належать покищо до области фантазії“. Отже п. Парфанович в першу чергу говорить, що він з акцією УСП. особисто не має нічого спільного. Опісля йде ще далі і твердить, що вісти про нову **партію** „покищо належать до области фантазії“, та що „Діло“ інформувало про „мниме заснування“ УСП. Тимчасом „Діло“ інформувало не про „мниме“ а про дійсне оснування УСП. І дивно, що п. Парфанович так аподиктично хоче твердити про справи, які, щонайменше, не належили „до области фантазії“. А саме на провірення правдивости наших інформацій слід було би п. Парф. потрудитись до друкарні Тов. Шевченка і приглянутись заголовній сторінці органу УСП. „Робітник“, де чорне на білім стояло зложене: „Робітник“, орган Української Соціялістичної **Партії**, видає: Олекса Панас, за редакцію відповідає: Іван Кушнір“. Не виключене, що після появи нашої інформативної статейки наступить зміна і замісць „орган Української Соц. Партії“ появиться підтитул, напр. „орган Української соц. думки“. Крім цього, як нас інформують, власне сам п. Пар. мав пропонувати назву згаданого часопису („Робітник“). Зазначуємо теж, що в нашій статейці не казали ми, немовто партія „зобовязалась приступити до II. Інтернаціоналу“, тільки, що вона „задекларувала себе перед владою як приналежна (очевидно духово) до II. Інтернаціоналу“. А це прецінь дві ріжні справи. Зі „спростування“ п. Пар. тільки те є безсумнівною правдою, що він не був раніше головою УСДП.

Дописи.

Відень. (*Маланчин вечір.*) Улаштований Українським жіночим Союзом і Гуртком жіночої молоді при тов. академічнім „Січ“ Маланчин Вечір під новий рік по старому стилю удався на славу. Велика саля ресгаврації „Пайчес Шіценгавз-у“ на Альбертгассе була переповнена публикою. З виїмком кількох українських родин, які взагалі рідко або й зовсім не появляються серед своїх земляків, на вечір зібралися всі старші українські громадяне з родинами, як Галичане, так і Наддніпрянці, багато академічної молоді і деякі репрезентанти робітництва. Правда, значна часть публики надійшла підчас виконання програмової частини вечору, вносячи денервуючий виконавців і слухачів шум на салю, а ще більше її прийшло вже по закінченню програмової частини вечору, але це вже такий звичай між Українцями — спізнюватися, підчас гри і співу дверми гримати, повними захаблуками по долівці бити і голосно говорити. — Та добре що прийшли.

Програмова частина вечору складалася з вірша В. Самійленка „Сон“, який відчитала пані М. Плевако, з гри на фортепяні молода учениця консерваторії панна Т. Безкровна з Кубані відограла пару річей Шопена. Грала може й не зле, але фортепян був так розбитий, що як би хтось з наших галицьких артисток дався був намовити грати на н'м, то в упорядчиків вечору напевно були б порозбивані голови. Дуже добре випала дальша і остання точка програми, ряд народних пісень, які відспівала абсольвентка віденської академії співу панна Одарка Левицька. Співачка наша має сильний і приємний голос, співала зі зрозумінням і відчуттям духа народньої пісні, особливо удачно передала пісню „Про Нечая“.

По вичерпанню програми публика почала бавитися танцями, настрій панував теплий, сердечний, молодь була дуже вдоволена. О годині дванадцятій привітала публику з Новим Роком голова Жіночого Союза пані Анна Жук, а вся присутня публика відспівала народний гимн. По цім п. Теодор Марітчак репродукував живу новорічну газету, якої за великим шумом на салі мало було чути. В газеті були досить удачні політичні новинки на злобу дня, смішні історії з еміґрантського життя і відповідні новорічні поздоровлення більш і менш визначним особистостям, як присутнім на салі так і перебуваючим далеко поза Віднем та в краю.

Присутні на салі співаки відспівали досить добре кілька українських колядок і щедрівок.

Забава тревала до 2 години по півночі.

З судової салі.

Відгомін українсько-польської війни.

В дні 23. I. ц. р. відбулася перед львівським окружним карним судом під проводом судді Гебультовского третя з черги розправа проти бувшого старшини УГА. Семена Трусевича, якого прокуратура польська обвинувачувала у „ріжних родах злочинів“ як з часів українсько-пол. війни — так також з часів славної польської конскрипції. Обвинувачував прок. Сорочіцкі, боронив адв. д-р Ал. Марітчак. По пересслуханні свідків відводових — оборонець поставив внесок на покликання инших свідків. Внескові спротивився — як звичайно — прокуратор і трибунал по нараді відкинув його та замкнув розправу. Прокуратор не забирав голосу. Зате гарну і річеву промову сказав Вп. адв. д-р Ал. Марітчак в обороні обвинуваченого. Обвинуваченого засуджено на 3 місяці тюрми

При вимірі кари взяли на увагу амнестійний закон і кару дарували.

Львів 26. I. 1925 р.

Трусевич Семен
абс. прав.

✝ Посмертні згадки.

О. Юліян Дуткевич. З дрібноміщанської родини крупарів у Львові в личаківській дільниці народився 9. січня 1857 р. Наслідком дрібного непорозуміння з парохом охрещено Його в костелі в лат. обряді. Хоч батько Українець а мати Полька, то буденною мовою дома була мова польська. Як римокатолик і Поляк покінчив гімназію. Тоді його старший брат Тома був вже гр.-католицьким священиком і молодий матурист Юліян забажав теж стати священиком, але таки греко-католицьким. Вернув до обряду своїх предків в Золочівщині. Щойно в семинарії учився української мови. Дружину вибрав собі з німецького роду — а опісля стали обоє найщирійшими Українцями. Кільканайцять літ пізнійше бачимо Його вже як свідомого робітника на народній ниві. В р. 1890. післав до „Діла“ опис гурагану, який знищив сусіднє село Пониква в Брідщині. Цей перший рух Його пера удостоївся заохоти зі сторони редакції, щоби дописував з такого тоді глухого кута як Брідщина, а відгомін на це була гумореска Покійного п. н. „Моя конскрипція“. Згодом пішли безчислені нариси і оповідання, поміщувані в „Ділі“, „Руслані“, „Буковині“. Декотрі вийшли окремими книжечками в бібліотеці Насальського як „Роман, князь галицький“, „Щастя за морем“ (2 томики) і збірка оповідань „Цвіти і бодяки“ (2 томики). В місійній книжечці Джулинського вийшло його поучення, як поводитися в церкві під наг. „Гостинець христ. родини“.

Свої оповідання підписував псевдонімом: Юліян Варчин (син Варки, бо його мати звалася Варвара). Твори Варчина обговорюють теми з дійсного життя, ведені спокійно і з питомою сатирою. Крім довших нарисів помістив Варчин безліч дотепних річей в гумористичних часописах — найбільше в „Комарі“ підписуючись: Ѣ, і або „Комар“ а також „Вар“. Крім белетристики писав пок. Ю. Дуткевич раз-враз статті і фейлетони на актуальні теми національного, суспільного та політичного характеру, які поміщував в „Ділі“, „Руслані“ або „Буковині“. Про справи, які дотичать лиш духовенство, писав у „Душпастирі“ і „Посланнику“.

Покійний, дитина міського окруження, ставши священиком, зумів прегарно зжитися з селом і його потребами. Придбав собі хліборобське знання, написав цілу низку статтей у „Господарі“, „Госп. часописи“, та „Сільському Світі“. Виявив гений організаційний хист між селянами-хліборобами. За його почином повстав „Сільський Господар“ в Олеську, а потім у Львові. Як душпастир виявив талант проповідника. На власну руку ввів постійне читання євангелій в українській мові і цим зєднав собі величезний вплив між селянами, з якими поводився по батьківськи. За свою працю одержав щойно кілька літ тому нагороду у виді фіолетного гудзика. Завдяки його заходам затуркане, непросвічене село Дубє, стало найсвідомішим у Брідщині.

Завдяки його опіці кількадесять селянських дітей вийшло в люде. В р. 1916. мусів покидати знищене а виселене село Мадярами і пішов на евакуаційну мандрівку, скитаючись по ріжних парохіях.

З приходом польських військ опинився покійний в тюрмі на золочівському замку, звідки по двох місяцях вивезено його до Тарнова, а опісля дозволено капарити й бідувати в Поршні під Львовом. Півтора року не вільно було йому вернути до свого села! Нарешті осів у Суходолах: тут у селянській хаті — без всякої вигоди на старі літа — без змоги вести сяку-таку господарку, бо не було ні будинків ні інвентаря — не міг довго лишитися.

Не діждавшись помочі, щоби відбудувати церкву й будинки в Дубю, перебрався до Дмитрова в Радехівщині в осени 1922 р.

І тут судилось йому закрити на віки 23. січня 1925. року свої розумні, сердечні — це зовсім не звичайні очі, які не вміли глядіти грізно й караючо, — лиш або весело, або щонайбільше з сумовитим докором...

Приятель.

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

Управа Львівських Телефонів

звідомляє отсим П. Т. Абонентів, що **виключне право приймання рекламових зголошень до Спису Абонентів львівської телефонічної сіти** віддала **Відділові Реклями** Польського Бюра Подорожі **„ОРБІС“** у ЛЬВОВІ, **вул. 3. мая ч. 5.** Тел. 5—97.

Представники „Орбіс-у“ будуть побирати всякі належитости за оголошення уміщені в списі Абонентів згори при приниманню поручення на підставі касових квітаріїв, заосмотрених в печатку Польської Акційної Спілки Телефонічної, Відділ у Львові.
128 1—1

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор Д. Котка:
У середу 28. I. Рогатин. 1230 6-7
У четвер 29. I. м. Бережани.
У пятницю 30. I. м. Бережани.
У суботу 31. I. м. Перемишляни.

Неоніля Танячкевич, сирота по о. Данилі Танячкевич, б. послі до австр. парляменту з пов. Золочева, а сестра бл. п. д-ра Кости Танячкевича, лікаря Народної Лічниці просить о грошеву запомогу. Адреса: Неоніля Танячкевич, Львів 15. Богданівка ч. 1. 1—3

Купці і купецька молодь! Вступайте громадно в члени свого станового Товариства „Союза українських купців“, Львів, вул. Галицька 12. III. Члени дістають безплатно інформації і поради про податки, рекурси проти високо-вимірених податків, джерела набування товарів, ціни, і т. п. як також вільні посади для фахових в торговельних підприємствах. 1278 а) 1-3

На „Рідну Школу“ зложили: Тов-о Агрономів „Ріллє“ в Празі 619 Кч. і Вп. Василь Яремчук стрілець українського куріня в Терезині на Чехословаччині 200 Кч., як добровільний власний даток та кличе всіх громадян свого місточка Станіславчик пов. Радехів на подібні датки, за що складає Шановним Жертводавцям щиру подяку — Головна Управа УПТ.
1277 1—1

До відома урядам парохіяльним, кооперативам і будівничим! Дерево і матеріяли будівельні доставляє по цінах конкуренційних Кооператива „Верховина“ в Микуличині. 1266 2—2

Дрібні оголошення.

5 КГ. гепрової ковбаси, або 5 кг. зребетної солонини враз з опакуванням за 12 зол. 90 сот. висилає почтою за післяплатою фабрика вуджения Л. Нагірного в Самборі. Жадайте цінника наших масарських виробів. 1172 13—?

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ И. Грошмруга, Личаківська 34. тел. 26—78 відкривають 4 лютого н. р. новий курс купецького і банкового книговодства для Пань і Панів. Окремий курс для абітурієнтів писання на машині. 1264 2—3

ГРЕКО-КАТ. УРЯД парохії Стоянів потребує дириґента хору, найрадше студента. 1268 2—3

ІНСТРУКТОРА для ученика з II. кл. гімн на село пошукується. Зголошення з условиями на адресу: о. П. Малецький, Ріпчиці п. Дідушичі. 1282 1—2

ЗЛЬОКАВТОРАНИЙ ЗАЛІЗНИЧНИК, літ 40, від 1918 року без посади, проживаючий в крайній нужді, пошукує відповідного заняття (конного, магазинера, служачого і т. п.). Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діло“ під „Зльокавтований“. 1—1

ПОШУКУЄТЬСЯ доброго інструктора для 4-тої гімназійної класи. Зголошення з условиями на адресу: Адміністрація „Діло“ під „Наука“. 1275 1—2

ВІЙСЬКОВУ КНИЖОЧКУ виставлену П. К. У. в Камінці струмиловій на назвиско Іван Зарембa, ур. 1894 в Стоянові пов. Радехів отсим уневажнюється. 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

МЕБЛІ стилеві і люксусові віденські і крайові на догідних условинах поручає найдешевше **М. Грінер, Ринкицька 10**
1201 2—3